

...וכן בעת שמתפלל לפניו יתברך על איזו שאלה מן השאלות, כמו מצוות ועושר ובנים וכיוצא בזה, לא יתפלל לסיבת עצמו, שצריך לשאול אותה השאלה, אלא לקיים מצותו יתברך, שנצטוונו שנתפלל אליו בעת צרותינו, להורות כי הוא אלוקינו, ואנחנו עמו ועבדיו, ואליו עינינו תלויות, כענין עבדים אל יד אדונייהם, ואין לנו שום עזר אם לא ממנו יתברך, וישם כל בטחונו עליו...

אמר ר' שמעיר

בשם ר' שמעיר על ז"ל שאמר בשם ר' זאב מזיסאמי ויהי הדבר יקר אצלו מאד, הוודאי שמו כן תהלתו, שפירש, על דרך דאיתא בבוהר (ירא קג): נודע בשערים בעלה (משלי לא, כג), כל חד לפום דמשער בליביה עיי"ש. (והיינו) כפי מה שאדם משער לבו אמונת השי"ת. כן הוא נודע אצלו. והנה הוודאי שמו, כמו שהוא אצל האדם נקבע אמונת השי"ת, כן תהלתו, שירוש כל הוא תמלתו של אותו האדם, וכן הוא מתפלל.

אמר ר' שמעיר

אמר אני אומר לכל אחד שיתפלל בעצמו על חסרונו להשי"ת ומשיבין לו שאינם יכולים להתפלל, ואני אומר שזה מחסרונו אמונה שאינו מאמין שיכול השי"ת לעשות אותו דבר ח"ו, אבל צריך להיות חוק באמונה שהשי"ת יכול לעשות ממש מחתיכה של עץ זהב וכו', ע"כ יתפלל אף שצר לו מאד ויתחוק באמונה וכו'.

אמר הפעם שם טוב וי"ל זכותו יגן עלינו על מאמר נבתינו ז"ל

(כבוד ל: אין עוקרין להתפלל אלא מתוך כבוד ראשי, ופרש ראשי היא השכינה, והינו שיתקרב קדם תפלתו ויצלה על לבבו גדל צער השכינה בגלות, על ידי שישאל בגלותי:)

(מגלות ימק (עכס"ח) פר' שמות ד"ה ע"ל נטלו)

שפעתי בשם הפעם שם טוב זכותו יגן עלינו פרש הפסוק (תהלים כו)

ימלא ה' כל משאלותיך, הגנו כף משאלותיך: בגלות כל התפלות והפצצ וכוונתם ש'מלא ה', כלומר ש'מלאו כל הבריות הגנו בגלותם בהגיון בדרך ע"ב ס"ג וכו"ו, וקש"ויות הם מלאים כל העולמות מלאים כל טוב וברכה. על קאן דבריו ושפתים יקשרי: (עמוד נב דייטשטק) וי"ק פר' שמות ט' ד"ה ה' חלקיק)

לו. עיין תולדות יעקב יוסף בהקדמה: אדם הישר שנתן עליו טרדי הזמן בגיל. יתן לבו שהוא

בשכינה שעל סיבת חטאו גרם צער אל השכינה, כי צערו של האדם היא צער השכינה, ובמיש בשיס דמנהרין פ"ו (טו) 'בשעה שאדם מצטער שכנה מה הלשן אומרת קלני מראשי וכו'. והטעם כי האדם הוא אבר מאברי השכינה, וישליך צערו אור נו וישם פניו אל צער השכינה, ויקרא אל ה' ממיצר ההוא לייחד מדרגת השכינה ההיא אחר מאבריה אשר שם הוא הצער להכרה וליחירה אל דודה ולהסיר היגיון החרון מעליה, כי בכל צרתם לו צר' (שעיה טו, טז) ואז מליך דלעילא ולחתא, כל מליך דלעילא רין וכל מליך דלעילא דאחי באורייתא אינון.

עין צפת פענח פר' שמות ד"ה פן

ב' לבאר: שמעתי ממורי כי השכינה נקרא 'תפלה' כמו שכתוב בתבנים (פר' עין חים שער תפילה סקקס"ט זאנא תפילה וכו' ותהלים קמ, ד). וגם מבואר שם כשיתפלל ישים נגמת פניו לשכינה לייחודה בבעלה, ולא יכוון לתעלת עצמו שחיו עליו נאמר נאיה א. חי' נתנינו ה' בידי לא אוכל וכו', יערה. וביאר מהו וללהה הטעם יותר, כי אם יכוון לתעלת עצמו הגשמי שיהיה נענה בתפלתו לתעלתו הגשמי, או נעשה מסך מברל ע"י שכנסת הגשמי ברחמי שם, ואינו נענה כלל דפתח.

בהבחינת תפלה זו יש כמה בחינות זו למעלה מזה באשר קבלתי

מפי קפריס וסופרים. בחינה הפחותה המתפלל לעצמו שישן החסרון לעצמו, והוא בחינת מדרגות העולם וכמו שכתוב (ישעיה מ, ט) 'כל בשר חצירי' [גו, 'כל חסד דעקדין לגרמוי עקדין' (כ"ו תיקור' ע"ג):]

למעלה מזה המכוון לתקן למעלה חסרון השכינה וממילא נתקן לעצמו החסרון למטה בתקון שרשו למעלה, כי הכל למעלה ולמטה אחרות אחד הוא: ויש כל פנים לא יכונן בתקון למעלה וגם למטה לעצמו, כי הני כמו קוצץ בנטיעות לעשות פרוד, באשר שמעתי כסודי (הפעם שם טוב) ונקרתי במקום אחר:

1010
הב"ד של א"ק
פ"ה (א)

הנשמה אמה דהרב שמה שזכה שנתלול אליו הדברים העליונים, לא מפני שקדם הרבה בש"ס ובפוסקים הרבה, רק משום תפלה, שהיה מתפלל תמיד בקבוצה גדולה, ומשם זכה למעלה עליונה: (טובא הריב"ם פר' טמ)

ידועים דבריהם של האר"י ד"ל ובעל שם טוב ד"ל שבעקבותיה דקמשיחא מתבקשים ביותר תקוני תפלה: (ע"ה משמולל פר' שמות פרט"ו ד"ה ותמלא הדברים)

ד"ה

בעקבות משיחא שאין תורתנו קבע מצוק העיתים, ועיקר העבודה בעקבות משיחא היא התפילה כמו שכתב הרב חיים ויטאל ד"ל מכל שכן וקל וחומר שראוי ונכון ליתן נפשנו ממש עליה, היא חובה של תורה ממש למכניו מרע תועלת ההתבוננות ועומק הדעת קצת כל חד לפום שיעורא דיליה, בסידור שבחו של מקום ב"ה כפסוקי דזמירה, ושתי ברכות שלפני קריאת שמע יוצר ואהבה לעורר בהן האהבה המסותרת כלב כל ישראל, לבוא לבחינת גילוי בהתגלות הלב בשעת קריאת שמע עצמה.

(קצתם אמרין מאמר טעם לא טובה ד"ה וטעם זלמן) ומה שא"ש הישראלי, בהתקרב אל העבודה זו תפלה, שהיא גדולה מכל דבר שנעלה, כדאיתא בספרים הקדושים, ובפירוש אינו מביא במסכת סוכות (כ"ג) גדולה תפלה יותר מנעשים טובים, ע"פ ס. ובפירוש דבריו העיקרי החובבת לבוא לידע אליהו ונבדחת השי"ת - העיקרי הוא התפלה, בעת שבא הבעש"ט הקדוש ונזקק לגין ורח אור התענוגות קדושת התפלה בעולם, אל כל מי שרוצה לנשת לעבודת השי"ת.

אמר ר' שמעיר

במסוק ספרים תפע ועבודת ויין לא ושהיה ולא וטאנו. ומה לנו תורה בזה כי עיקר הוא והתפלה בעקבות ומשיחא, ולא הפרש הוא העיקרי אלא המעשה. וכמו שכתב בספרים לפרש הקרא פנה אל תפלה העצמי ולא בזה את תפלתם תכתב זאת לומר אחרון ותהלי ע"ה היינו, שבענותות הרבים בעקבות ודשיחא בודו האורחן שאנו מסודרים בבודת המוסר, העיקרי הוא וטאנו לו את כל תהליה, ועיין בספרים ניון כטור טעם פרשן ותחתיו ר"ה ונקבות בשם ורח"ר משה מספראוסק ד"ה לזאת אפילו שעל ידי התפילה לעצמינו מביטין מן הטרדה, אל שיהיה לו זה כי עיקר עבודה הוא התפלה.

הפעם שם טוב זכרי אמר, בלנו אין אנו מתפללין בזמנו, המון עם בזמנו אינם מתפללין, והחסידים מתפללין שלא בזמניהם: (טעם למטה למקסי ט"ם בט"ס ד"ה ספרים לזאתם חו' סוף)

מזהבפעם שם טוב הקדוש מקבל ענין זה בין כמה דינים שמתקבלים ממנו ולא התפרסמו, שהתפלה בזמנו היא רק כפי שלא תשתבח תורת התפלה: (טעם חיים וקדושת מומש ד"ה מש"כ פר' ואלו ד"ה מה הגמון)

יהי (א"ה ב' חב)

ב י"ל לא יתפלל ב במקום שיש דבר (א) שמכבול כוונתו ולא ג' בשעה (ב) המבטלת כוונתו (ח) ועבשיו אין אנו נוהרים בכל זה מפני שאין אנו מכוונים כל כך בתפלה:

הוא תהליך והוא אלקיד וי. טו. כי
 התפלה שאדם מחפלה היא בעצמה
 אלקות. ולא כאדם שמבקש דבר מחבירו,
 שחבירו הוא דבר אחר והחתימה שאדם
 מחתן הוא דבר אחר, וכאן אינו כן.
 שכשאומו "בורך" הב' היא בחכמה, וכן
 כולם נמצא כי התפלה בעצמה הוא
 אלקות, שייחוד המרות העליונות. ואותם
 שמתפללים לפני הקב"ה שהתפילה היא
 דבר אחר הם בכחית עבד, ויהיבן ליה
 מלכו, כעבד שכא לבקש תורה המלך
 שיתנו לו שאלתו. אך אותם שהתפלה
 בעצמה היא אלקות, הם בכחית בן
 שמחפש בעצמו בגווי דמלכא ונוטל בעצמו
 שאלתו, שהוא נאמן להקב"ה. ואמר, כי כן
 ודו המלך ע"ה"י לא היה אדם מי
 שהתפלל כן כמו אני.

אלו
 ס'ו

ל'ו לבדו ראוי להתפלל ואין לזולתו ראוי
 להתפלל, הפשט הוא שתקליח
 הקריאה הוא רק שאדם יבקש רק מה
 שהוא למען ה' יתברך. זה צריך יהיה
 לבקש, ועל הקלי עניני עולם הנשמי אין
 ראוי לבקשם.
 (ובל טע טע טע"ס מר נט מקור מס טע טע קט)

יזירא העם וינעו (שמות כ. טו.) אם
 מנענע עצמו בשביל יזירא
 העם, סימן ויעמדו מרחק הינו שהוא
 ידחוק מה, בשם הביע"ש שם חז"ל:
 (לקוט מזה (מתקלמס מר"ד) שבר הכרמל
 ר"ה ר שמיט)

ישאל לך אות מעם ד' אלקיד' (ישעיה ו.
 יא.) שמעתי בשם הביע"ש שם טוב
 שצריך כל אהר לבקש מאת ד' אלקי.
 שזכה אותו על כל פנים שיוכל לומר
 על כל פנים אות אחת לפניו יתברך בלי
 שום פניה אחרת כל ימי חייו.
 (דגם השדה ט"ח ט"ו)

יבנונים הם אותם שבתפלתם מכתבים
 גם לזה שיצטוו הקדוש ברוך
 הוא בקשתם מה שהם צריכים צרכי
 העולם הזה, הם תלויים ועומדים עד יום
 כפורים, רצה לומר עולם התפילה
 הנקרא יום הכפורים, רצה לומר תלוי
 ונעמד עד התפילה, רצה לומר אחרי
 כוונתו. אם בנתם לשם שמים בקשת
 צרכי עולם הזה כבדי שהיו פגמים
 לעבודתו יתברך. אז גם הם נקבצו
 לחיים, כי בכוונתם נתיחדו עולם הבור
 בעולם התפילה. וי' קפריס, רצה לומר
 דבורים.
 (טעם הרי"ס ק"י ק"ט)

רבנו של עולם התפלל אהר בעד בניד
 בפקטור רבותינו ז"ל (וכרחי ו)
 הקדוש ברוך הוא מתפללי ובר"ה, כי
 אהר דחוק ואהר צדיק כבו שכתוב
 (ותלויים קה"ה) ה' צדיק ה' בכל דרכיו
 וחסיד בכל מעשיו, ונאמר (ואיב לו.
 טו.) א"ס יש עליו כל אהר בליד' הרי
 טוב, ואם לאו, צריך להיות בליד' אהר
 מני אלהי' הקדוש ברוך הוא שהוא אהר
 מני אלהי'. כן עולם שנקרא אלהי' חכמה
 בינה, וזהו שאמר משה רבנו עליו
 השלום האנכי הריחי את העם הזה וגו'
 (וכברר יא. יב.) אכל באקת הם בניד:
 (כבר טע טו ט"ג)

כ"ו
 פ"ב
 ג"ו

מי שרוצה שיתרכה כבוד שמים יכול להתפלל
 זה בלידו, הגם שנודעים לטרא אחרא, אי
 אפשר להיות כטרוג שלא תקובל התפילה כי
 הכל עבדין, ומי יוכל לרצות בגלוי לא התרבות
 כבוד שמים, מה שאין כן אם חפץ לשפע
 גשמיות צריך לפעמים להצפין התפילה ולהסתיר
 ממטרא אחרא שלא תהיה כטרוג ... (ו)איתא אם
 אין קמח אין תורה, והנה לצורך תורה יכול
 להמשיך גם פורנס בגלוי. (טעלמן ד"ה ט"ג)

אלו
 ט"ו
 (ת"ו)
 (ג"ו)

שמעתי מן הפגוח הקסיד מרנו הרב
 רבי נחמן (סדורודונקא)
 וזהו כי התפלל איש המוני על לחם
 או כגד שהוא מתפלל פגשמי, מזה נקשר
 שפע לחם וכגד פגשמי משם גם לאנשי
 הצורה, שאינם מתפללים על לחם וכגד
 הנשמי כלל, רק ברוחני, ודברי פי חכם
 חן: (נפת טענה מר ואלה ד"ה וטע שפתיה)

א"ה, י"א הכ"ב

אמנם כשמסתכל על העולם ורואה איך שהכל מונחים בצער ועגמת נפש
 ואינם מכירים ויודעים מהתגלות כבוד ה' בעולם, אזי הצדיק חס ומרחם על גלות
 השכינה הנסותרת והנעלמת מכל, ומתפלל אל הש"ת שיחוס ויחמול על השכינה
 הק' עטרת בעלה ויוציאה משפלות דלותה, והיא מדרגה גדולה עד מאוד ומעטים
 המה בני העליה שכל תפילתם היא אך על השכינה הק' ועל גילוי כבוד ה' בעולם,
 ומצד עצמם כל המציאות הוא טוב ויפה בלא חסרון כלל בבחי' טובב כל עלמין.

הוא בידו חוק שלא לחשוב בתפלה הב הב, הב לן בני הב לן מחזיקי הב לן
 סליחה וכפרה וכו', ואף שבראי צריך להתפלל על כל דבר בין ברחמי ובין
 בגשמיות, מ"מ צריך שלא לכוון בתפלה רק שיתגלה כבודו יתברך, ואף שהוא דומה
 גבחה ואין לנו שייכות לזה, מ"מ צריך להתפלל על דעת הצדיקים החיים
 וכלות התפלה שהוא לשם ייחוד קוב"ה ושכינתיה. (פינחס תשע"ו).

התבוננו (ירמיה ט. טו.) מקשי פרגסות
 של שנים אלו משנים
 קרמונים, על פן יחשנה עלינו דיקא
 יתרי כו', אף על גב דאמר ביהר
 (ותקיו כב.) יצוהין הב פרגסה, זה
 היה בשנים ההם שפרנסה היה בשפי,
 מה שאין פן עתה שעל ידי מניעות
 פרגסה אי אפשר לעבדו יתברך
 להתחזק בנינו לתלמוד תורה"י. על פן
 תניקוח של בית רבן התפללו עבור
 אביבם ונאמתיכם שינו לגדלכם
 לתורה לחפה ולמעשים טובים:
 (כבר טע טו ט"ג)